

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Sžr/24/2016
Identifikačné číslo spisu: 1014200462
Dátum vydania rozhodnutia: 29.03.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hatalová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1014200462.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Základná organizácia Slovenského zväzu záhradkárov 2-35 Dunaj, právne zastúpeného: JUDr. Gabriela Igazová, advokátka, Mýtna 11, Bratislava, proti žalovanému: Okresný úrad Bratislava, odbor opravných prostriedkov, Tomášikova 46, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 0067/039/07/2013 zo dňa 18.10.2013, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/59/2014-56 zo dňa 02.06.2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/59/2014-56 zo dňa 2. júna 2015 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 250j ods. 2 písm. a/, d/ zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“) zrušil rozhodnutie žalovaného č. 0067/039/07/2013 zo dňa 18.10.2013, ktorým bolo zamietnuté odvolanie žalobcu a potvrdené prvostupňové správne rozhodnutie zn. 1297/11/6122/13/KZI zo dňa 02.08.2013, ktorým správny orgán prvého stupňa zastavil správne konanie vo veci návrhu na začatie konania na vyporiadanie vlastníctva k pozemkom, ktoré užíva žalobca. Žalobcovi krajský súd priznal náhradu trov konania vo výške 70 Eur a náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 284,08 Eur.

V odôvodnení rozhodnutia súd prvého stupňa skonštatoval, že zo zistení súdu preskúmaním napadnutých rozhodnutí a administratívneho spisu žalovaného, vyplynulo, že žalovaný postupoval v rozpore s § 40 ods. 1 Správneho poriadku. Súd nesúhlasil a nestotožnil sa s názorom žalovaného, že zákon č. 64/1997 Z. z. podmieňuje existenciu záhradkovej osady vydaním územného rozhodnutia. Súd pripomenul, že účinnosťou zákona č. 64/1997 Z. z., t. j. dňa 26.03.1997 bola pôvodná úprava právnych vzťahov členov záhradkárskych osád k užívaným pozemkom skôr upravená v § 22 ods. 3 zákona č. 229/1991 Zb. zrušená, bol nanovo zadefinovaný pojem záhradkovej osady (§ 2 ods. 1 písm. b/) a jedná sa o zákon lex specialis. Potom neobstojí podľa názoru súdu právny názor žalovaného tak ako i správneho orgánu prvého stupňa o nesplnení podmienok pre zriadenie záhradkárskej osady tak ako to bolo v napadnutom rozhodnutí žalovaného uvedené a týmto aj argumentované. Preto súd ako dôvodnej vyhovel námietke žalobcu o nesprávnom právnom závere vo veci konajúcich správnych orgánov.

Krajský súd za dôvodnú uznal tiež námietku žalobcu, že napadnuté rozhodnutie žalovaného nespĺňa požiadavky preskúmateľnosti rozhodnutia správneho orgánu tak ako sú definované v § 47 ods. 3 Správneho poriadku. Správny orgán v odôvodnení rozhodnutia musí reagovať na všetky návrhy, námietky a vyjadrenia účastníkov konania k podkladu rozhodnutia a s týmito sa riadne vysporiadať. Správny orgán v odôvodnení svojho rozhodnutia musí zhrnúť nielen skutkový stav ale aj právnu stránku veci, to znamená, že zistený skutkový stav je jeho povinnosťou subsumovať pod príslušné zákonné ustanovenie. Odôvodnenie rozhodnutia musí byť dostatočne presvedčivé, musí obsahovať právne posúdenie veci s odkazom na právny predpis, z ktorého sú vyvedené právne závery. Len ak v prípade, že žalovaný alebo konajúci správny orgán nevyhovie návrhu účastníka konania na vykonanie nejakého dôkazu, nepostačuje len skonštatovanie tak ako to bolo učené v prípade žalovaného, uviesť, že dôkaz považoval za nedôvodný, ale vo svojom odôvodnení sa musí vysporiadať, prečo takýto dôkaz je v danom prípade nerelevantný, neopodstatnený alebo nedôvodný.

Preskúmaním oboch napadnutých rozhodnutí mal súd za evidentné, že rozhodnutia uvedeným kritériám a požiadavkám preskúmateľnosti čo do dostatku dôvodov a zrozumiteľnosti nezodpovedajú. Žalovaný v napadnutom rozhodnutí sa nevysporiadal a nezohľadnil žalobcom navrhnuté dôkazy v odvolaní, pritom bolo jeho povinnosťou zdôvodniť prečo navrhnuté dôkazy nevykonal a nevyhodnotil ani žalobcove argumenty, ktorými preukazoval nezákonnosť prvostupňového rozhodnutia správneho orgánu ani spätnú nesprávnosť jeho právneho názoru. Rozhodnutie žalovaného len odkazuje na to, že odvolaním napadnuté rozhodnutie bolo preskúmané a jeho dôvody boli uznané za súladné so zákonom. Rozhodnutie žalovaného potom nemožno považovať za súladné s ust. § 47 ods. 3 a potom aj vo vzťahu k tomuto zákonnému dôvodu napadnuté rozhodnutie žalovaného bolo treba zrušiť a vec vrátiť žalovanému na ďalšie konanie. Súd inak považoval dokazovanie vykonané vo veci za postačujúce a s touto námietkou žalobcu sa nestotožnil.

V ďalšom uviedol, že bude povinnosťou žalovaného po vrátení veci súdom riadiť sa právnym názorom súdu, ktorý je podľa § 250j ods. 7 O.s.p. čo do skutkového a právneho stavu viazaný, aby sa riadne vysporiadal so všetkými námietkami, návrhmi a všetkými tvrdeniami žalobcov uvedenými tak v odvolaní, ako aj v rámci súdneho prieskumu a svoje nové rozhodnutie, aby riadne a súladné s požiadavkami preskúmateľnosti aj odôvodnil.

Rozsudok krajského súdu v celom rozsahu napadol žalovaný včas podaným odvolaním z nasledovných dôvodov:

1. Krajský súd nedoručil žalobu od Základnej organizácie Slovenského zväzu záhradkárov 2-35 Bratislava Dunaj a odňal právo žalovaného, aby sa k nej mohol vyjadriť a predložiť administratívny spis č. 78813/2015.
2. Krajský súd prijal stanovisko dňa 16.07. 2014 od správneho orgánu 1. stupňa, ktorý nie je oprávnený konať v mene žalovaného.
3. Krajský súd nepredvolal na pojednávanie žalovaného v predmetnej veci, aby sa mohol ústne k veci vyjadriť a do súdneho spisu dodatočne doložiť administratívny spis č. 78813/2015.
4. Krajský súd vydal rozsudok č. k. 5S/59/2014-56 zo dňa 02.06.2015 bez preskúmania administratívneho spisu žalovaného, odňal mu právo sa k veci vyjadriť, zrušil rozhodnutie zn. 0067/039/07/2013 zo dňa 18.10.2013 a zaviazal ho k náhrade trov konania.

Vyslovil názor, že krajský súd vydal predmetný rozsudok v rozpore s § 1, § 6, § 18, § 90, § 103, § 114 ods. 2., § 115, § 153, § 154, § 205 ods. 2 písm. e/, § 205a ods. 1 písm. d/, § 221 ods. 1 písm. f/ a § 250 ods. 4 O.s.p.

Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd vyhovel odvolaniu, napadnutý rozsudok zrušil a vec

vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

Žalobca sa k odvolaniu v stanovenej lehote nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), prejednal vec bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.) a dospel jednomyselne k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné a treba mu priznať úspech.

Podľa § 244 ods. 1, 2 a 3 O.s.p., v správnom súdnictve preskúmajajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. V správnom súdnictve preskúmajajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy. Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté.

Podľa § 250 ods. 1 O.s.p. prvá veta, účastníkmi konania sú žalobca a žalovaný.

Podľa § 250 ods. 2 O.s.p., žalobcom je fyzická alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník správneho konania bola rozhodnutím a postupom správneho orgánu ukrátená na svojich právach. Podat' žalobu môže aj fyzická alebo právnická osoba, s ktorou sa v správnom konaní nekonalo ako s účastníkom, hoci sa s ňou ako s účastníkom konat' malo.

Podľa § 250 ods. 4 O.s.p. pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je žalovaným správny orgán, ktorý rozhodol v poslednom stupni.

Predmetom odvolacieho konania v preskúmvanej veci bolo rozhodnutie krajského súdu, ktorým ako súd prvého stupňa zrušil preskúmvané rozhodnutie žalovaného a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odvolací súd má po preskúmaní spisového materiálu za preukázané, že žalobca sa žalobou zo dňa 19.03.2014, doručenou krajskému súdu dňa 20.03.2014, domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného č. 0067/039/07/2013 zo dňa 18.10.2013, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa (bývalý Obvodný pozemkový úrad v Bratislave, odbor prvostupňového rozhodovania) zn. 1297/11/6122/13/KZI zo dňa 02.08.2013, ktorým správny orgán prvého stupňa zastavil správne konanie podľa ustanovenia § 30 ods. 1 písm. a) a písm. d) zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „správny poriadok“) vo veci návrhu na začatie konania v zmysle ustanovenia § 7 ods. 1 zákona č. 64/1997 Z. z. o užívaní pozemkov v zriadených záhradkových osadách a vyporiadaní vlastníctva k nim v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) na vyporiadanie vlastníctva k pozemkom, ktoré užívajú členovia žalobcu.

V rámci prípravy pojednávania krajský súd vyzval žalobcu v zmysle ustanovenia § 250f ods. 2 O.s.p. na vyjadrenie, či súhlasí s prejednaním veci bez nariadenia pojednávania s tým, ak sa v lehote 15 dní písomne nevyjadrí, súd bude predpokladať, že k prejednaniu veci bez nariadenia pojednávania nemá žalobca námietky. Žalobca s prejednaním veci bez pojednávania vyslovil súhlas v podaní zo dňa 13.06.2014.

Krajský súd výzvou zo dňa 11.06.2014 vyzval žalovaného, aby sa v lehote 30 dní písomne vyjadril k žalobe žalobcu a súčasne predložil administratívny spis týkajúci sa veci. Zároveň žalobcu vyzval v zmysle ustanovenia § 250f ods. 2 O.s.p. na písomné vyjadrenie súhlasu s prejednaním veci bez nariadenia pojednávania v lehote 15 dní s tým, že pokiaľ sa v stanovenej lehote nevyjadrí, súd bude predpokladať, že k prejednaniu veci bez nariadenia pojednávania nemá námietky. Dňa 16.07.2014 bolo krajskému súdu doručené podanie zo dňa 10.07.2014 označené ako „Vyjadrenie sa k žalobe a

predloženie spisov“, v ktorom Okresný úrad Bratislava, pozemkový a lesný odbor ako právny nástupca správneho orgánu prvého stupňa (Obvodný pozemkový úrad v Bratislave, odbor prvostupňového rozhodovania) uviedol svoje stanovisko k žalobe a navrhol jej zamietnutie vzhľadom na vecnú a právnu správnosť napadnutých rozhodnutí správnych orgánov.

Po doručení vyjadrenia správneho orgánu prvého stupňa žalobcovi došlo dňa 02.06.2015 k verejnému vyhláseniu rozsudku vo veci, ktorý bol následne doručený žalobcovi a správne mu orgánu prvého stupňa. Na základe pokynu pre kanceláriu bol rozsudok doručený aj žalovanému správne mu orgánu. Žalovaný odvolaním zo dňa 18.09.2015 napadol rozhodnutie krajského súdu namietajúc odňatie práva vyjadriť sa k veci.

Po preskúmaní súdneho a pripojeného administratívneho spisového materiálu odvolací súd musí konštatovať, že námietky žalovaného týkajúce sa skutočnosti, že krajský súd s ním nekonal ako s účastníkom konania sú dôvodné.

Odvolací súd nemá pochyb o tom, že súd prvého stupňa nezaslal žalobu na vyjadrenie žalovanému, ale správne mu orgánu prvého stupňa (doručenka síce obsahuje správne označenie žalovaného, ale neobsahuje správny údaj o adrese s tým, že na doručke uvedená adresa patrí správne mu orgánu prvého stupňa). Správny orgán prvého stupňa sa k žalobe vyjadril v podaní zo dňa 10.07.2014, ktoré krajský súd, bez ohľadu na to, že z hlavičky podania, z jeho textu ako aj z podpisu je jednoznačné, že sa jedná o stanovisko prvostupňového správneho orgánu, toto zasielal žalobcovi na vedomie ako vyjadrenie žalovaného k veci.

Odvolací súd ďalej zistil, že aj meritórne rozhodnutie súdu prvého stupňa (napadnutý rozsudok) bolo žalovanému doručované až dodatočne, na základe písomného pokynu kancelárii v čase, keď súd prvého stupňa mal už vykávané doručenie rozsudku žalobcovi a správne mu orgánu prvého stupňa.

Na základe vyššie uvedeného dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v prejednávanej príhode krajský súd svojím konaním odňal žalovanému možnosť konať pred súdom, v dôsledku čoho tento nemohol uplatniť tie procesné práva účastníka konania, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva - nemal možnosť vyjadriť sa k žalobe, nemal možnosť vyjadriť sa k prejednávanej veci bez pojednávania, prípadne sa zúčastniť ústneho pojednávania s čím súvisí nemožnosť doplniť návrh, nemožnosť navrhnúť, resp. predložiť dôkazné prostriedky na podporu tvrdení, nemožnosť vyjadriť sa k dokazovaniu a k právnej stránke veci. Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Vyššie uvedená vada v postupe súdu prvého stupňa je dôvodom, pre ktorý musí odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou vadou nemôže byť považované za správne.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie v zmysle § 246c ods. 1 v spojení s § 221 ods. 2 O.s.p.

V ďalšom konaní krajský súd prejedná vec znova v medziach podanej žaloby, dôsledne sa vysporiada so všetkými námietkami žalobcu hlavne pokiaľ ide o posúdenie, či v danom prípade boli splnené podmienky na vydanie rozhodnutia žalovaného, vo veci bude konať so žalovaným správne mu orgánom, znova vo veci rozhodne a svoje rozhodnutie riadne a presvedčivo odôvodní.

V novom rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd aj o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.).

S poukazom na ustanovenie § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok postupoval

odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30.06.2016 (zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.